

Hallitusohjelman neuvottelut

3.5.2023 /
päivitetty 24.5.2023

Kanta **Kela|Fpa®**

Kelan tehtävät osana sosiaali- ja terveystalvaeluita

1

Kela turvaa kansalaisten perustoimeentuloa.

2

Kela tarjoaa palveluja esim. työ- ja toimintakyvyn ylläpitämiseen.

3

Kela toimeenpanee lakisääteisiä etuuksia ja korvauksia ja palveluita

4

Kela vastaa Kanta-palveluista ja Omakannasta.

5

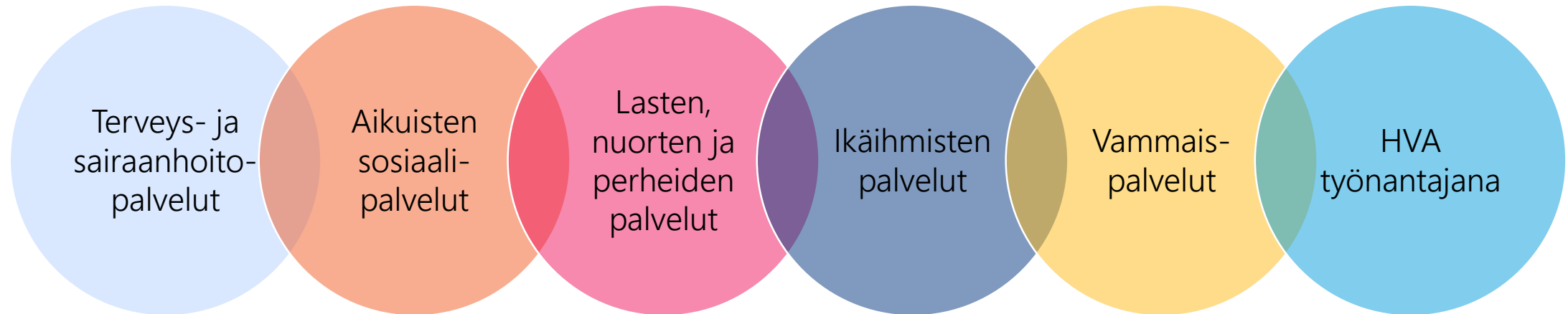
Kela tarjoaa tietoa hyvinvointialueiden johtamisen tueksi.

Kelan tarjoama perusturva ja palvelut integroituvat hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin

- toimeentulotuki
- asumistuki
- työttömyysturva
- sairauspäiväraha

- opintotuki
- nuorten kuntoutusraha

- työterveyshuollon korvaukset
- sairausvapaat
- perhevapaat

- lääkekorvaukset
- matkakorvaukset
- sairauspäiväraha
- kuntoutus

- äitiysavustus
- vanhempainpäivärahat
- lapsilisä
- lastenhoidon tuet
- adoptiotuki
- elatustuki

- kuntoutus
- vammaistuki
- eläkettä saavan hoitotuki
- eläkkeensaajan asumistuki
- eläkkeet

Kanta ja OmaKanta

Kanta – innovaatio, joka kattaa koko Suomen

Sosiaali- ja terveydenhuollon tiedot saatavilla yli alue- ja organisaatorajojen

OmaKannasta tietoja voi katsoa ajasta ja paikasta riippumatta turvallisesti.

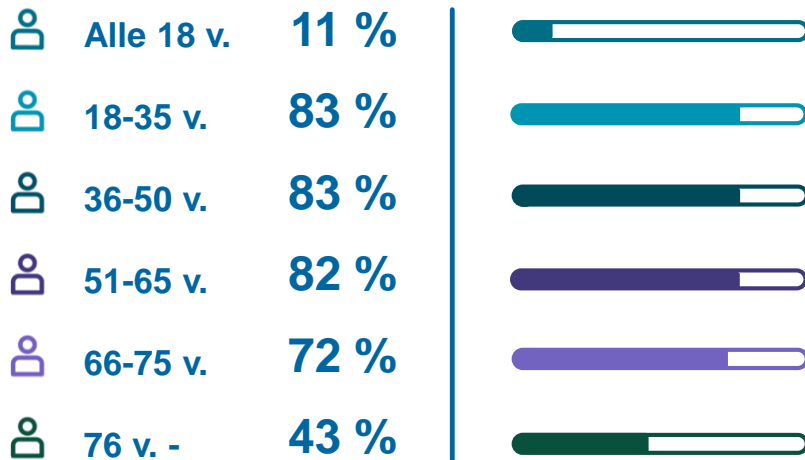
Kansainvälinen suunnannäyttäjä sote-tiedonhallinnan ja -digitalisaation kehittämisessä.

Ajantasaiset tiedot tukevat sote- ja apteekkialan ammattilaisten työtä.

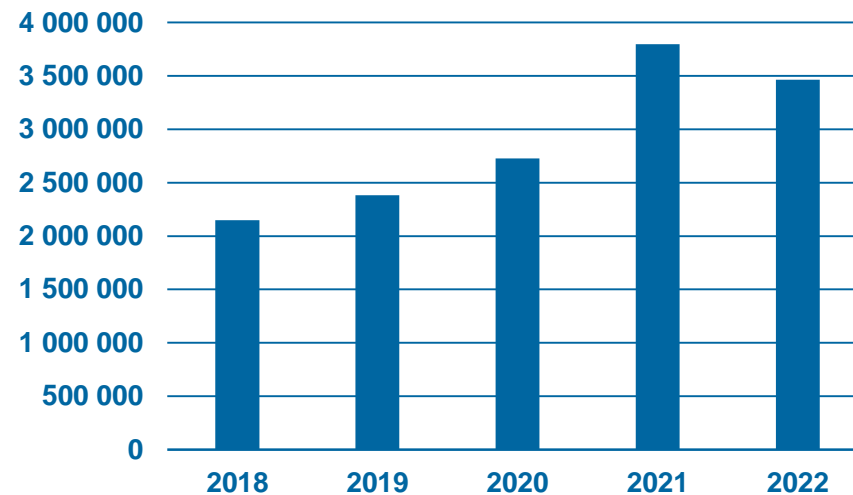
Kanta-tietojen käyttö tutkimuksessa ja tiedolla johtamisessa hyödyttää koko yhteiskuntaa.

OmaKanta vuonna 2022				OmaKantaa käytti Suomen asukkaista	
3,5	37	3,4	33 %	83 %	18-65 -vuotiaista
miljoonaa käyttäjää	miljoonaa käyntiä	miljoonaa reseptien uusimispyyntöä	kaikista vuoden aikana tehdyistä uusimispyynnöistä	59 %	Yli 65 -vuotiaista

OmaKannan käyttäjien osuus ikäluokasta

OmaKannan käyttäjät

OmaKanta on kaiken ikäisille

Kanta-palvelut ja sote-alan digitalisaatio – ehdotus hallitusohjelmakirjaukseksi

Valtakunnallisia Kanta-palveluja ja hyvinvointialueiden tietojärjestelmiä on kehitettävä yhtenä kokonaisuutena palvelemaan kansalaisia ja sote-ammattilaisia. Näin varmistetaan sujuvat digitaaliset palvelupolut sekä vältetään päällekkäinen työ ja säästetään resursseja. Valtakunnallisten palvelujen kehitys ja rahoitus tulee priorisoida, jotta yhteisistä ratkaisuksista saadaan hyödyt irti eivätkä palvelut sirpaloidu. Lain vaatimien Kanta-palvelujen käyttöönottoja tulee tukea ja rahoittaa hyvinvointialueilla. Näin varmistetaan myös kansallisen sote-tietopohjan muodostuminen ja hyödyntäminen.

Taustaa

- Kanta-palvelujen rahoitus on jatkossa turvattava pitkäjänteisesti, jotta se pysyy mukana toiminnan ja teknologian kehityksessä. OmaKannan on kehityttävä asiakkaiden tarpeiden pohjalta.
- OmaKannan mobiilisovellus olisi tätä päivää, jota uudet alueelliset tai asiakasryhmäkohtaiset digipalvelut voisivat täydentää.
- Hyvinvointialueiden ja Kannan on kehitettävä sähköisiä palvelujaan yhdessä, jotta päällekkäisyydet vältetään. Myös rahoituksen on oltava yhtäaikaista. Sote-ammattilainen käyttää Kanta-tietoja paikallisen käyttöliittymän kautta – tietojen sujuva käyttö edellyttää yhteistä suunnittelua. Lain vaatimien Kanta-palvelujen käyttöönottoja tulee tukea ja rahoittaa hyvinvointialueilla. Näin varmistetaan myös kansallisen sote-tietopohjan muodostuminen ja hyödyntäminen.
- Lainsäädäntöön täytyy korjata puutteet, jotka estävät Kanta-tietojen kattavan hyödyntämisen. Tällä hetkellä Kela ei voi tuottaa palvelunantajalle Kannasta tietoja toiminnanohjaukseen ja tiedolla johtamiseen – ei edes sellaisia, joiden rekisterinpitäjinä ne itse toimivat.

Etuudet ja palvelut (MKR)

Sairaanhoidokorvausten saajat ja maksetut korvaukset

Koko maa

Aika	Etuuslaji (suppea lista)	Saajat	Ostot käynnit matkat	Korvaukset euroa
2022	Yhteensä (ilman erityismatkakorvauksia)	3 862 122	44 805 792	2 262 353 472
	Lääkkeet ja vastaavat valmisteet	3 036 730	31 890 288	1 772 422 975
	Lääkäripalkkiot	1 473 880	3 415 572	55 639 331
	Hammashoito	948 153	2 144 233	44 731 013
	Tutkimus ja hoito	1 353 962	3 213 059	82 540 012
	Matkat	598 636	4 142 640	307 020 142
	Rintamaveteraanien erityismatkakorvaukset	349	0	62 320

Kelan kuntoutuspalvelujen saajat ja kustannukset

Koko maa

Aika	Kuntoutuksen lakiperuste	Saajat	Kuntoutuspalvelu- kustannukset euroa
2022	Yhteensä	165 183	464 170 476
	Ammatillinen kuntoutus	34 528	58 749 814
	Vaativa lääkinällinen kuntoutus	43 121	232 064 149
	Kuntoutuspsykoterapia	62 505	103 220 107
	Harkinnanvarainen kuntoutus	33 149	70 419 307

Hyvinvointialueiden palveluita täydentävät Kelan etuudet ja palvelut (lääkkeet, matkat, kuntoutuspalvelut)

- Hyvinvointialueiden toiminnan vakiinnuttaminen vie todennäköisesti vuosia eivätkä hallinnon muutokset saa vaarantaa asiakkaille kuuluvia oikeuksia ja etuuksia. Asiakkaiden oikeuksien ja tarpeiden turvaamiseksi Kelan ja hyvinvointialueiden välisten (esimerkiksi etuuksien rahoitukseen ja toimeenpanoon liittyvien) **työnjaon mahdollisten muutosten seurauksia ei voi arvioida ennen kuin hyvinvointialueiden toiminta on vakiintunut**. Näin ollen ratkaisut mahdollisissa työjaoissa tulee tehdä vasta myöhemmin.
- Jos työnjakoihin halutaan tehdä muutoksia, Kelan näkemyksen mukaan turvallisim ja yhteisten asiakkaiden oikeuksia vähiten vaarantava vaihtoehto olisi nyt **Kelan valtiolta perimän osuuden osalta se, että hyvinvointialueilla on kustannusvastuu** toimeenpanon hoitamisen jäädessä edelleen Kelan tehtäväksi. Näin varmistettaisiin asiakkaiden **yhdenvertaisuus** sekä se, että **hyvinvointialueilla on riittävät insentiivit kehittää ja ohjata omaa toimintaansa**.
- Työnjaon muutoksista väistämättä syntyviä kustannuksia säästäisi myös se, että **Kelan kansallisesti kattavat tietovarannot sekä tehokkaat ja tietoturvalliset IT-järjestelmät** olisivat edelleen hyötykäytössä, eikä alueiden tarvitsisi rakentaa päällekkäisiä IT-ratkaisuja uudestaan.

Hyvinvointialueiden palveluita täydentävät Kelan etuudet ja palvelut (lääkkeet, matkat, kuntoutuspalvelut)

- Kustannussäästöt ja tehokkuus edellyttävät valtakunnallisia ratkaisuja. Järjestelmän valtakunnallisessa toteutuksessa voidaan huomioida alueelliset erityispiirteet, mutta ei rakentaa alueittain.
- Voimme rakentaa Kannan kaltaisen ohjausjärjestelmän, jonka kautta hyvinvointialueet voivat johtaa toimintaa.
- Tehtävänjaon muutokset tai hajauttaminen hyvinvointialueille johtavat tarpeeseen tehdä päällekkäisiä ratkaisuja.

Uusi Kela-korvaus - yksi vaihtoehto

Kela|Fpa

Uusi kela-korvaus

- Tavoitteena perusterveydenhuollon yleislääkäripalvelujen saatavuuden parantaminen hyödyntämällä yksityisten palveluntuottajien yleislääkäripalveluita. Työterveyshuollon asiakkaat säilyvät oman järjestelmänsä piirissä.
- Mallin luonnostelma:
  - Kela-korvausjärjestelmän kautta maksetaan asiakkaalle yksityisen palveluntuottajan yleislääkärikäynnistä kela-korvaus, jonka jälkeen asiakkaan omavastuu on sama kuin asiakasmaksu julkisen terveydenhuollon yleislääkärikäynnistä.
  - Yksityisten palveluntuottajien yleislääkärikäynteihin asetetaan käyntikertainen hintakatto, läsnäkäynti esim. 90 euroa, etäkäynti esim. 50 euroa.
  - Asetetaan vuosittainen käyntimäärien katto ja maksimi korvattu euromäärä (esim. 200 euroa).
  - Tavoitteena on myös päästä kohti pysyvämpiä hoitosuhteita (omalääkäri)
  - Tiivis yhteys hyvinvointialueeseen siten, että osa rahoituksesta mallin toteuttamiseen laskutetaan hyvinvointialueelta. Samalla tiedon integraatio hyvinvointialuejohtamiseen.
  - Lainsäädäntömuutokset toteutetaan sairausvakuutuslakia muuttamalla.

Ehdotus hallitusohjelmakirjaukseksi

- Luodaan uusi kela-korvaus –malli, jolla parannetaan perusterveydenhuollon saatavuutta hyödyntämällä yksityisiä terveystalouksien tuottajia. Malli on suorakorvausmalli ja asiakas voi itse valita samaan hintaan joko julkisen tai yksityisen palveluntuottajan yleislääkäripalveluissa erikseen määriteltävien reunaehtojen mukaisesti. Malli sovitetaan yhteen nykyisten sairaanhoidon korvausten, YTHS:n, työterveyshuollon sekä hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveystalouksien kanssa (tiedon integraatio).
- Kustannusarvio riippuu mm. toimeenpantavan mallin sisällöstä ja siitä kuinka pitkään se olisi voimassa.

Kiitos!

Kela|Fpa®